

ORDNINGSREGLER FÖR KRISTINESTADS HÖGSTADIESKOLA

Godkända 7.8.2019

Rektor

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Syftet med ordningsreglerna och tillämpningen av dem

2. Elevens rättigheter och skyldigheter

3. Trygghet, trivsel och ostörda studier

4. Uppföljning och granskning

Bilagor:

- a) Plan för användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder
- b) Utdrag ur läroplanen för Grundläggande utbildningen i Kristinestad (Kapitel 18. Fostrande samtal och disciplinära åtgärder)
- c) Konfliktlösningsschema
- d) Kartbild på skolans område

ORDNINGSREGLER FÖR KRISTINESTADS HÖGSTADIESKOLA

1. Syftet med ordningsreglerna och tillämpningen av dem:

Ordningsreglerna vid Kristinestads högstadieskola har tillsammans uppgjorts av elever, vårdnadshavare och personal. Elevvårdsteamet har organiserat och styrt processen.

Syftet med ordningsreglerna vid Kristinestads högstadieskola är att främja den interna ordningen i skolan. Ordningsreglerna ska även främja möjligheten till ostörda studier samt till en trygg och trivsamt skolmiljö.

I ordningsreglerna för Kristinestads högstadieskola behandlas såväl elevens rättigheter som skyldigheter. Ordningsreglerna grundar sig delvis på bestämmelser genom lag, delvis på så kallade rekommendationer. De ordningsregler som preciserar lagstiftning är förpliktande regler. De elever som inte följer de förpliktande reglerna kan påföras disciplinära åtgärder eller andra påföljder som grundar sig på lagstiftning samt säkerhetsåtgärder som lagstiftningen tillåter att används. Om en elev inte följer en rekommendation får disciplinära åtgärder eller andra påföljder inte verkställas. I skolans ordningsregler markeras förpliktande regler med **fet stil**.

Ordningsreglerna tillämpas under skoltid och på skolans område. En kartbild på skolans område finns bifogad till ordningsreglerna. Elevens rättigheter och skyldigheter gäller även då eleven deltar i undervisning eller verksamhet som ordnas enligt läroplanen eller läsårsplanen på annan tid och plats än den ordinarie. Reglerna gäller således när eleven är i skolan eller deltar i skolans verksamhet utanför skolans område. Som exempel kan nämnas klassutflykter, studiebesök och praktisk arbetslivsorientering (PRAO).

Även om det inte hör till skolans behörighet att påföra disciplinära åtgärder för en elevs uppförande på färden till skolan eller på elevens fritid, så kräver lagstiftningen för den grundläggande utbildningen att skolans rektor eller lärare ska meddela vårdnadshavare om trakasserier, mobbning och våld som skett under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom. Informationen skall delges såväl vårdnadshavaren för den elev som gjort sig skyldig till detta och för den elev som utsatts.

2. Elevernas rättigheter och skyldigheter

Ordningsreglerna vid Kristinestads högstadieskola är till vissa delar en precisering av rådande lagstiftning och kapitel 2 som berör elevens rättigheter och skyldigheter utgår ifrån Finlands grundlag och lagen om grundläggande utbildning.

Elevens rättigheter

- **Jag har rätt till avgiftsfri undervisning samt elevhandledning och tillräckligt stöd för inläring och skolgång genast när behov uppstår.**
- **Jag har rätt till en trygg studiemiljö.**
- **Jag har rätt till likabehandling.**
- **Jag har rätt till jämlik behandling.**
- **Jag har rätt till personlig frihet och integritet.**
- **Jag har rätt till skydd för privatlivet.**
- **Ingen får utan godtagbart skäl särbehandlas på grund av kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person.**

Elevens skyldigheter

- **Jag är skyldig att delta i undervisningen tills läroplikten är genomförd så länge inga andra arrangemang kring förvärvandet av kunskap är överenskommen.**
- **Jag är skyldig att utföra mina uppgifter samvetsgrant.**
- **Jag är skyldig att uppträda korrekt.**
- **Jag är skyldig att ersätta sådana skador som jag förorsakat enligt de bestämmelser som finns i skadeståndslagen.**

3. Trygghet, trivsel och ostörda studier

Ett gott uppförande – att bemöta andra

- Jag hälsar åt andra i skolan och säger tack.
- Jag hjälper andra och lämnar ingen ensam.
- Jag bemöter andra med positiva kommentarer.
- Jag skämtar inte om döden och sjukdomar.
- **Jag visar hänsyn och respekt för andra genom att ge arbetsro.**
- **Jag berör inte andra fysiskt utan deras vilja.**
- **Jag använder inte kränkande ord (som t.ex. anspelar på utseende, sexuell läggning, socioekonomisk bakgrund, handikapp eller etniskt ursprung).**
- Jag ber om förlåtelse om jag sårat någon.
- I matsalen har jag ett gott bordsskick.

Hälsosam livsstil & ändamålsenlig klädsel

- Vi utgår ifrån sunda levnadsvanor i skolan och jag tar inte med mig godis, energidryck och lemonad
- **Under lektionstid fokuserar jag på undervisning och allt ätande och drickande är förbjudet.**
- Jag går till matsalen och äter varje dag samt ser till att äta upp all mat jag tar åt mig.
- I skolan hänger jag av mig ytterkläderna på angivna platser. Keps kan användas under rasterna, men under lektionerna, i matsalen eller på skolans andra tillställningar tar jag av mig dem.
- **Kläder med kränkande/opassande text eller symboler använder jag inte i skolan.**
- **Under rasterna använder jag öronsnäcka då jag vill lyssna på musik.**

Skolans aktiviteter

- Som elev ska jag ges möjlighet att delta i planeringen av skolans aktiviteter såsom temadagar, friluftsdagar, rastaktiviteter etc.
- **I fall jag inte tillhör den evangeliskt-lutherska kyrkan ska jag ges möjlighet till annat program under skolgudstjänster och under morgonsamlingar med innehåll från den evangeliskt-lutherska kyrkan.**

Att vistas och röra sig i och utanför skolan

- **Under skoldagen är det förbjudet att avlägsna sig från skolans område om inte undervisningen kräver det. Lärare eller rektor kan ge tillåtelse åt elev att avlägsna sig från skolans område ifall legitima skäl finns.**
- **Fordon används endast med lärares eller rektors tillåtelse under skoldagen.**
- **På rasterna vistas eleverna i skolans rastutrymmen.**
- **Fordon parkeras på områden avsedda för parkering**

Ordning och renlighet samt miljöhänsyn

- **I skolan respekterar jag andras och skolans egendom.**
- **Om jag förstör eller söndrar någon annans egendom är jag skyldig att ersätta.**
- **Nedskräpning och nedsmutsning är förbjudet. Jag städar upp efter mig om jag skapat oreda och rengör ifall jag smutsat ned.**
- I skolarbetet tar jag hänsyn till miljön och använder endast det material och råvaror som behövs. I mån av möjlighet försöker jag återanvända istället för att kasta bort.

Säkerhet

- Om jag upptäcker saker som är söndriga i skolan informerar jag skolans personal om detta.
- **I skolan uppför jag mig på ett sätt som inte äventyrar säkerheten för mig och andra.**
- **Jag tar inte med mig föremål till skolan som kan skada mig själv eller andra.**
- Om jag känner till att någon blir trakasserad, mobbad eller mår dåligt av andra orsaker så informerar jag skolans personal.

Användning av dator, mobiltelefon och andra mobila enheter

- **Under lektionstid använder jag mobiltelefonen endast ifall läraren ger tillåtelse.**
- Jag frågar lov innan jag fotograferar, bandar in ljudfiler och videor där någon annan medverkar.
- **Jag delar och sprider inte material som kan uppfattas kränkande eller sårande.**
- Jag ger inte mina användaruppgifter och lösenord samt andra personliga uppgifter till andra.

Berusningsmedel och farliga föremål

- **Det är förbjudet att ta med sig föremål eller ämnen som är förbjudna i lag, som är farliga eller som är avsedda för att skada personer och egendom. Detta gäller exempelvis alkohol, tobak och tobaksprodukter som avses i tobakslagen, narkotika som regleras i narkotikalagen, knivar, skjutvapen, kraftiga laserpekare, samt motsvarande föremål och ämnen.**

4. Uppföljning och granskning

Information om ordningsreglerna

Det är viktigt att alla elever, skolans personal och vårdnadshavarna känner till de gemensamt överenskomna ordningsreglerna. Från skolans sida informeras om ordningsreglernas innehåll i början av läsåret. Informationen till eleverna ges i skolan av klassföreståndarna och till vårdnadshavarna skickas en skriftlig version. Speciellt viktigt är det att nya elever och personal vid skolan görs bekanta med ordningsreglerna.

Uppdatering av ordningsreglerna

Ordningsreglerna ses över i början av varje läsår av skolans elevvårdsteam. Elevvårdsteamet som består av representanter för skolan, vårdnadshavare, elever och skolhälsovård bedömer huruvida behov finns att uppdatera ordningsreglerna, ändå så att ärendet tas till behandling vid något av skolårets första elevvårdsmöten.

I processen med att utarbeta nya ordningsregler skall alla berörda parter ha möjlighet att uttala sig. Ordningsreglerna godkänns av rektor i samråd med eleverna.

Plan för användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder

Enligt grunderna för läroplanen ska utbildningsanordnaren ansvara för att en plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder utarbetas. I den kommunala läroplanens 18:e kapitel sägs vidare att utbildningsanordnaren ska se till att varje enskild skola har en plan för användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder där innehållet preciseras. Syftet med planen är att främja trivsel och trygghet i skolan samt att se till att förfaringssätten är lagenliga vid användandet av fostrande samtal och disciplinära åtgärder.

Huvudprinciperna för användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder:

- Endast disciplinära åtgärder som nämns i lagen får användas.
- Vid användningen av disciplinära åtgärder beaktas de allmänna rättsskyddsprinciperna inom förvaltningen.
- Användningen av åtgärder ska grunda sig på sakliga, allmänt godtagbara och objektiva skäl.
- Konsekvenserna av likartade gärningar ska vara de samma, oberoende av gärningsman, dock så att upprepade gärningar kan anses som en försvårande omständighet.
- De disciplinära konsekvenserna ska stå i proportion till gärningen. Också elevens ålder och utvecklingsstadium ska beaktas.
- Disciplinära åtgärder får inte användas på ett sätt som kränker eller förolämpar eleven.

Disciplinära åtgärder

- Fostrande samtal
- Kvarsittning
- Skriftlig varning
- Avstängning för viss tid
- Skyldighet att städa upp
- Ge tillsägelse om att lämna klassrummet
- Förvägra elev att delta i undervisning
- Ålägga elev att utföra sina hemuppgifter

Säkringsåtgärder

- Avlägsna elev som uppför sig störande och äventyrar säkerheten
- Omhändertaga föremål eller ämnen
- Granska elevernas saker
- Överlämna och förstöra omhändertagna föremål och ämnen

Disciplinära åtgärder

Fostrande samtal

En elev som stör undervisningen eller på något annat sätt bryter mot ordningen i skolan, gör sig skyldig till fusk eller behandlar andra elever eller skolans personal respektlöst eller på ett sätt som kränker deras människovärde kan som första åtgärd åläggas att delta i ett fostrande samtal i högst två timmar.

- Det fostrande samtalet kan hållas på en gång eller i flera delar under eller utanför skoldagen.
- Vid det fostrande samtalet specificeras i samråd med eleven den gärning eller försummelse som föranlett åtgärden och vid behov utreds i mera omfattande utsträckning orsakerna till uppförandet och dess konsekvenser, samt de medel som står till buds för att förbättra elevens uppförande i skolan och hans välbefinnande.
- Beslut om fostrande samtal fattas av en lärare eller rektor.
- Ett fostrande samtal ska dokumenteras. En anteckning om att samtalet ägt rum görs i Wilma.
- Elevens vårdnadshavare ska underrättas om samtalet.
- Vårdnadshavaren ska ges tillfälle att delta i samtalet eller i en del av det, om detta anses behövligt med beaktande av situationen.

Kvarsittning

Om en elev stör undervisningen eller i övrigt bryter mot ordningen i skolan eller gör sig skyldig till fusk kan elevens lärare ge hen högst två timmars kvarsittning.

- Beslut fattas av elevens lärare när ett tidigare fostrande samtal inte konstaterats gett positiv inverkan på elevens beteende.
- Innan en elev ges kvarsittning ska den handling eller försummelse som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas. Hörandet dokumenteras skriftligt eller på annat sätt som kan bevisas. Kvarsittningen dokumenteras i Wilma.
- Elevens vårdnadshavare ska underrättas.
- Vid kvarsittning kan eleven få utföra skriftliga eller muntliga uppgifter, övningar och uppgifter som stöder fostran, undervisningen och utvecklingen, står i rätt proportion

till elevens gärning eller försummelse och är lämpliga för eleven med hänsyn till elevens ålder och utvecklingsnivå.

- Eleven kan även åläggas att sitta tyst under kvarsittningen. Kvarsittningen kan också bestå av en kombination av åtgärder.
- Kvarsittningen får inte genomföras som ett arbetsstraff.
- Eleven får åläggas att delta i uppgifter som stöder pedagogiska mål som syftar till att förhindra att eleven upprepar eller fortsätter med de gärningar som ledde till kvarsittningen. Denna uppgift kan till exempel bestå av att medverka i anordnande av ett gemensamt evenemang.
- Kvarsittning får inte ordnas så att eleven till följd av den blir tvungen att utebli från undervisning i enlighet med läroplanen eller någon annan plan som gäller skolans verksamhet.
- Kvarsittningen skall övervakas och verkställas så fort som möjligt efter det inträffade.

Skriftlig varning

En elev som stör undervisningen eller i övrigt bryter mot ordningen i skolan eller gör sig skyldig till fusk kan ges en skriftlig varning.

- Beslut om skriftliga varningar fattas av skolans rektor. Besväransökan bifogas beslutet.
- Skriftlig varning ges då flera disciplinära åtgärder vidtagits utan förbättring i beteendet hos eleven eller om ordningsbrottet är av allvarlig art.
- Innan en elev ges en skriftlig varning ska den handling eller försummelse som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas.
- Innan en elev ges en skriftlig varning ska vårdnadshavarna ges tillfälle att bli hörd.
- Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som getts en skriftlig varning.

Avstängning för viss tid

Om en elevs förseelse är allvarlig eller om en elev fortsätter att uppföra sig olämpligt efter att ha fått kvarsittning eller en skriftlig varning, kan eleven avstängas för högst tre månader.

- Beslut om avstängning för viss tid fattas av svenskspråkiga utbildningsnämnden i Kristinestad.
- Det organ som svarar för socialvården ska vara representerat vid behandling av ärenden som gäller avstängning av ett läropliktigt barn, om inte organet bedömer att närvaron är uppenbart onödig.
- Innan en elev blir avstängd för viss tid ska den handling eller försummelse som åtgärden grundar sig på preciseras, eleven höras samt annan behövlig utredning skaffas.
- Innan en elev avstängs för viss tid ska vårdnadshavarna ges tillfälle att bli hörd. Beslut ska fattas om avstängning för viss tid.
- Utbildningsanordnaren ska ordna undervisningen så att en elev som avstängts för viss tid inte blir efter i de framsteg som hens årskurs och undervisningsgrupp gör. För den avstängda eleven ska en individuell plan som bygger på läroplanen göras upp och undervisningen genomföras och inläringen följas enligt denna plan.
- Ett beslut om avstängning för viss tid kan i regel inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft. Beslutet vinner laga kraft när det inte längre kan överklagas. I fråga om verkställigheten gäller det som bestäms i förvaltningsprocesslagen.
- Då en elev har uppfört sig så våldsamt eller hotfullt att säkerheten för en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i ett annat undervisningsutrymme blivit lidande eller allvarligt äventyrats, och det finns en uppenbar risk för att det våldsamma eller hotfulla uppförandet upprepas, kan ett beslut om avstängning för viss tid verkställas innan det har vunnit laga kraft. Ett beslut om verkställighet av ett icke lagakraftvunnet beslut om avstängning för viss tid och ett beslut om den tidpunkt då verkställigheten inleds ska fattas i samband med beslutet om avstängning.
- Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som avstängs för viss tid.

Ge tillsägelse om att lämna klassrummet

En elev som stör undervisningen kan av sin lärare bli tillsagd att lämna klassrummet eller det rum där undervisningen ges för den tid som återstår av lektionen. Rektorn eller en lärare kan bestämma att en elev som stör undervisningen ska avlägsna sig från en skoltillställning.

- Elevens vårdnadshavare ska underrättas om att eleven blivit tillsagd att lämna ett rum eller en tillställning. Tillsägelsen ska dokumenteras.
- Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som avlägsnats från en lektion eller skoltillställning.
- Eleven får inte lämnas utan tillsyn efter att han eller hon blivit tillsagd att avlägsna sig.
- Rektorn eller en lärare beslutar hur tillsynen ska ordnas.

Förvägra elev att delta i undervisning

Rektor kan förvägra en elev rätt att delta i undervisningen för högst den återstående arbetsdagen, om det föreligger en risk för att en annan elev eller en person som arbetar i skolan eller i ett annat undervisningsutrymme blir lidande av elevens våldsamma eller hotfulla uppförande eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av elevens störande uppförande.

- Om en elev förvägrats rätt att delta i undervisning ska elevens vårdnadshavare underrättas om det, och vid behov även den myndighet som sköter uppgifter i samband med verkställandet av socialvården i den kommun där skolan är belägen.
- Åtgärden ska dokumenteras.
- Utbildningsanordnaren ska se till att nödvändig elevvård ordnas för en elev som förvägrats rätt att delta i undervisningen för den återstående arbetsdagen. Eleven får inte lämnas utan tillsyn efter att han eller hon förvägrats rätt att delta i undervisning.

Ålägga elev att utföra sina hemuppgifter

Om en elev försummat sina hemuppgifter kan elevens lärare ålägga eleven att efter skoldagens slut under högst en timme åt gången utföra sina uppgifter under övervakning.

- Elevens vårdnadshavare ska underrättas om att eleven ålagts att utföra sina hemuppgifter.
- Åtgärden ska dokumenteras.

Ålägga elev att ersätta skada

Om elevens skyldighet att ersätta skada hon/han åsamkat regleras i skadeståndslagen.

- Beslut fattas av lärare eller rektor.
- Åtgärden dokumenteras.
- Vårdnadshavarna underrättas.

Skyldighet att städa upp

Om det med säkerhet är känt vem som utfört gärningen och denne kan identifieras, kan en lärare eller rektor av pedagogiska skäl bestämma att eleven ska rengöra eller ordna upp skolans egendom eller utrymmen som eleven avsiktligt eller av oaktsamhet smutsat ned eller skapat oreda i.

- Beslut fattas av lärare eller rektor.
- Dokumenteras i Wilma.
- Uppgiften ska utföras under övervakning och den får inte vara farlig eller tung för eleven med beaktande av elevens ålder och utvecklingsnivå.
- Det får inte ta mer än två timmar att utföra uppgiften.
- Eleven får inte utebli från undervisningen för att utföra uppgiften.
- Om uppgiften utförs vid sidan av elevens arbetsdag ska detta meddelas till elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare.
- Utförandet av uppgiften ska beaktas vid beslut om andra disciplinära åtgärder som anges i lagen.

Säkringsåtgärder

Avlägsna elev som uppför sig störande och äventyrar säkerheten

Om en elev inte lyder en uppmaning att avlägsna sig har rektorn och läraren tillsammans eller var för sig rätt att avlägsna eleven från klassrummet eller ett annat utrymme där undervisningen ges, eller från en skoltillställning. Rektorn och läraren har också rätt att avlägsna en elev från skolans område, om eleven inte avlägsnar sig efter att ha fått veta att hen avstängts från undervisningen.

- Försöker en elev som ska avlägsnas förhindra detta genom att göra motstånd, har rektorn och läraren tillsammans och var för sig rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att få eleven avlägsnad och som med hänsyn till elevens ålder och situationens hotfullhet eller motståndets allvar och en helhetsbedömning av situationen kan anses vara försvarbara.
- Det är förbjudet att använda maktmedelsredskap för att avlägsna eleven.
- Om läraren eller rektorn använt sig av maktmedel ska han eller hon lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till utbildningsanordnaren.
- Händelsen dokumenteras.
- Behövlig elevvård ordnas.
- Vårdnadshavarna meddelas.

Omhändertade föremål eller ämnen

Till skolan får inte medföras och under arbetsdagen får inte innehas sådana föremål eller ämnen som enligt någon lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras eller som särskilt lämpar sig för att skada egendom och i fråga om vilka det inte finns någon godtagbar orsak för att de ska få innehas. Till förbjudna och farliga föremål och ämnen hör bland annat alkohol, tobak och andra tobaksprodukter som avses i tobakslagen, såsom e-cigarettor och snus, narkotika som avses i narkotikalagen, knivar, skjutvapen, starka laserpekare samt motsvarande föremål och ämnen.

- Rektorn och en lärare vid en skola har rätt att tillsammans eller var för sig under arbetsdagen frånta en elev ett förbjudet föremål eller ämne eller ett sådant föremål eller ämne med vilket eleven stör undervisningen eller inlärningen.
- Om en elev som innehar ett föremål eller ämne som ska omhändertas försöker förhindra omhändertagandet genom att göra motstånd, har rektorn och en lärare vid skolan rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att frånta eleven föremålet eller ämnet och som med hänsyn till elevens ålder och situationens

hotfullhet eller motståndets allvar och en samlad bedömning av situationen kan anses vara försvarbara.

- Rätten att använda maktmedel gäller enbart föremål eller ämnen som äventyrar elevens eller andras säkerhet och föremål eller ämnen med vilka eleven stör undervisningen eller inläringen.
- Maktmedelsredskap får inte användas vid omhändertagande av ett föremål eller ämne. I strafflagen finns bestämmelser om överdriven användning av maktmedel.
- Rätten att omhänderta föremål eller ämnen gäller under den tid som eleverna i skolan eller utanför skolan deltar i undervisning eller verksamhet som ingår i läroplanen eller en arbetsplan som godkänts av utbildningsanordnaren.
- Föremål och ämnen ska omhändertas på ett så säkert sätt som möjligt.
- Åtgärderna får inte ingripa i elevens personliga integritet i större omfattning än vad som är nödvändigt för att trygga studier och säkerheten.
- Vid omhändertagande av föremål och ämnen ska den diskretion som omständigheterna kräver iakttas.
- Användningen av åtgärderna ska planeras i skolorna och anvisningar ges om användningen.
- Om läraren eller rektorn använt sig av maktmedel ska han eller hon lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till utbildningsanordnaren.
- Omhändertagandet ska dokumenteras, och elevens vårdnadshavare ska underrättas om åtgärden så snabbt som möjligt.
- Beslagttaget föremål eller ämne skall märkas med elevens namn, datum för beslagtagandet och vem som beslagtogs föremålet eller ämnet. Farliga och förbjudna föremål och ämnen återlämnas till vårdnadshavarna.

Granska elevernas saker

Skolans lärare och rektor har rätt att under arbetsdagen granska de saker som en elev har med sig och de förvaringsutrymmen i skolan som eleven förfogar över och att utföra en yttlig granskning av elevens kläder för att omhänderta ett sådant förbjudet föremål eller ämne med vilket den egna säkerheten eller någon annans säkerhet kan äventyras, om det är uppenbart att eleven innehar sådana föremål eller ämnen och eleven trots begäran vägrar att överlämna dem eller inte på ett tillförlitligt sätt visar att han eller hon inte innehar sådana. Med elevernas saker avses till exempel väskor, pennskrin och olika fodral, och med förvaringsutrymmen till exempel skåp och pulpeter.

- Med ytlig granskning avses att känna på en persons kläder med händerna. Granskningsrätten omfattar inte rätt att söka efter föremål eller ämnen som eleven gömt mellan kläderna och huden.
- Med uppenbart innehavande avses krav på att det till grund för misstanken finns ett konkret faktum, som till exempel kan vara att en lärare eller rektorn själv har observerat något eller att en elev eller en annan myndighet har gjort en anmälan om saken.
- Eleven ska meddelas orsaken till granskningen innan den utförs.
- Granskningen får utföras endast av en person som är av samma kön som eleven.
- Vid granskningen ska förutom den som utför granskningen även en annan myndig person som hör till skolans personal närvara.
- På elevens begäran ska en person som hör till skolans personal och som eleven utser närvara vid granskningen om denna person är tillgänglig.
- Man får dock göra en avvikelse från sättet att utföra granskningen på, om det på grund av ärendets brådskande natur är absolut nödvändigt med tanke på säkerheten.
- Rätten att omhänderta föremål eller ämnen gäller under den tid som eleverna i eller utanför skolan deltar i undervisning eller verksamhet som ingår i läroplanen eller en arbetsplan som godkänts av utbildningsanordnaren.
- Saker ska granskas på ett så säkert sätt som möjligt.
- Åtgärden får inte ingripa i elevens personliga integritet i större omfattning än vad som är nödvändigt för att trygga studier och säkerheten.
- Vid granskning av elever ska den diskretion som omständigheterna kräver iakttas.
- Användningen av åtgärderna ska planeras i skolorna och anvisningar ges om användningen.
- Om läraren eller rektorn använt sig av maktmedel ska han eller hon lämna en skriftlig redogörelse för händelsen till utbildningsanordnaren.
- Granskningen av eleven ska dokumenteras, och elevens vårdnadshavare ska underrättas om åtgärden så snabbt som möjligt.

Överlämna och förstöra omhändertagna föremål och ämnen

Föremål eller ämnen som använts för att orsaka störningar och som omhändertagits av en lärare eller rektor ska överlämnas till eleven efter lektionen eller skoltillställningen. Om det är sannolikt att det störande beteendet fortsätter efter lektionen ska det föremål eller ämne som använts för att orsaka störningar överlämnas till eleven senast vid arbetsdagens slut.

- De förbjudna föremålen och ämnena överlämnas till elevens vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare.
- Föremålen och ämnena ska dock överlämnas till polisen eller till någon annan i lag föreskriven myndighet, om eleven, dennes vårdnadshavare eller lagliga företrädare inte har laglig rätt att inneha dem.
- Före överlämnandet ska föremålet eller ämnet förvaras omsorgsfullt.
- Överlämnandet ska ske så fort som möjligt efter det att föremålet eller ämnet har omhändertagits. Narkotika, skjutvapen, vapendelar, patroner, projektiler, gassprayer och explosiva varor som har omhändertagits ska omedelbart överlämnas till polisen.
- Om vårdnadshavaren inte inom tre månader efter det att han eller hon fått meddelande om omhändertagandet avhämtar föremålet eller ämnet får det bevisligen förstöras.
- Överlämnande och förstörande av föremål och ämnen ska dokumenteras.

Lagstiftning som tillämpas

- Lagen om grundläggande utbildning 29, 35, 35 a, 36, 36 a, 36 b, 36 c, 36 d, 36 e, 36 f, 36 g, 36 h och 36 i §
- Förordningen om grundläggande utbildning 18 §
- Barnskyddslagen 24 §
- Förvaltningsprocesslagen (586/1996) 31 § 1 och 2 mom. och 32 §
- Strafflagen (39/1889) 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 §

Lagstiftning om omhändertagande av föremål och ämnen

- Tobakslagen (549/2016) 74 §
- Narkotikalagen (373/2008) 3 §
- Statsrådets förordning om ämnen, preparat och växter som anses som narkotika (543/2008)
- Strafflagen (39/1889) 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 §
- Biträdande justitiekanslerns avgörande (OKV/427/1/2011; på finska)
- Utbildningsstyrelsens och Strålsäkerhetscentralens meddelande om farorna med laserpekare

Utdrag ur läroplanen för den grundläggande utbildningen i Kristinestad

18. Fostrande samtal och disciplinära åtgärder

Lagen om grundläggande utbildning förpliktar utbildningsanordnaren att i samband med läroplanen utarbeta en plan och anvisningar om användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder och förfaringssätt. Syftet med planen är att se till att förfaringssätten är lagenliga och enhetliga och att eleverna behandlas jämlikt. Planen bidrar också till att skolans ordningsregler följs.

Utbildningsanordnaren ska se till att varje skola har en plan för användningen av fostrande samtal och disciplinära åtgärder. Planen kan utarbetas gemensamt för alla utbildningsanordnarens skolor eller så att planens struktur och de centrala gemensamma riktlinjerna ingår i den lokala läroplanen och planen sedan preciseras skolvis. Den skolvisa planen kan utarbetas separat eller inkluderas i den eventuella skolvisa läroplanen.

Vid utarbetandet av planen är det viktigt att notera att endast disciplinära åtgärder som nämns i lagen får användas och att man vid användningen av disciplinära åtgärder ska iaktta de allmänna rättsskyddsprinciperna inom förvaltningen. Användningen av åtgärder ska grunda sig på sakliga, allmänt godtagbara och objektiva skäl. Konsekvenserna av likartade gärningar ska vara de samma, oberoende av gärningsman, dock så att upprepade gärningar kan anses som en försvårande omständighet. De disciplinära konsekvenserna ska stå i proportion till gärningen. Också elevens ålder och utvecklingsstadium ska beaktas. Disciplinära åtgärder får inte användas på ett sätt som kränker eller förolämpar eleven.

Utbildningsanordnaren beslutar om vilka parter som ska delta i utarbetandet och beredningen av planen. Eleverna ska enligt lagen ges möjlighet att delta i beredningen av planen. Samarbete med vårdnadshavarna och företrädare för bland annat social- och hälsovården stödjer genomförandet av planen. Personalen och elevkåren ska höras innan planen godkänns eller uppdateras.

Fostrande samtal används om eleven inte följer skolans regler. Fostrande samtal och disciplinära åtgärder verkställs enligt skolvisa planer.

Konfliktlösningsschema

Sakfrågor – Observation - Fakta

Känslor - Attityder

Tanke – Åsikt – Antagande

Vision – Målsättning - Lösning

- Avbryt pågående konflikt
- Skriv ned vad du såg, hörde, gjorde
- Diskutera enskilt med inblandade elever och vittnen → ta med en kollega → bestäm tid
- Försök nå en gemensam beskrivning av vad som hänt och varför
- Försök nå en gemensam lösning → beskyll/straffa ej före man har all fakta
- Uppföljning

Skede 1

Konflikt – bryter mot ordningsreglerna / lågallvarlig incident

- Meddela berörda parter: klassföreståndare, föräldrar, rektor, övriga som bör ha kännedom om fallet
- Ring hem och diskutera med föräldrar om en gemensam lösning
- Uppföljning

Skede 2

Konflikten kunde inte lösas i skede 1 / upprepat beteende / medelallvarlig incident

- Föräldrar kallas till skolan
- Rektor leder mötet, involverad lärare och klassföreståndare deltar
- Genomgång av händelsen → varför har den inte lösts
- Gemensam lösning
- Uppföljning

Skede 3

Konflikten kunde inte lösas i skede 2 / upprepat, ofta förekommande beteende / allvarlig incident

Kartbild på skolans område

